

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Η φιλανθρωπία του αγίου Καλλινίκου, Μητροπολίτου Εδέσσης

/ [Γνώμες](#)

Η φιλανθρωπία του αγίου Καλλινίκου, Μητροπολίτου Εδέσσης

**Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ.
Ιεροθέου**

***(Άπομαγνητοφωνημένη ομιλία στο Γενικό Φιλόπτωχο Ταμείο της Ιεράς
Μητροπόλεως Καστορίας, την 11-2-2024)***

Θέλω νά εύχαριστήσω έξ ὅλης ψυχῆς καί καρδίας τόν Σεβασμιώτατο ποιμενάρχη σας, διότι μέ προσκάλεσε νά ἔρθω σέ αὐτή τήν ἡμέρα καί νά ἔχω αὐτήν τήν ἐπικοινωνία μαζί σας. Καί τό θεωρῶ πάρα πολύ σημαντικό αὐτό γιατί καί ἄλλη

φορά έχω έρθει, μέ είχε καλέσει ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, μακαριστός Σεραφείμ, καί όμίλησα σέ αύτήν τήν συνάντηση καί είχα μείνει μέ τίς καλύτερες έντυπώσεις.

Θέλω νά πώ ότι ή Καστοριά γιά μένα είναι πάρα πολύ σημαντική καί συνδέεται μέ τήν ζωή μου γιατί κατά έναν παράδοξο τρόπο μέσα στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ συνδεόμουν μέ όλους τούς προκατόχους τοῦ νῦν Μητροπολίτου. Μέ τόν μακαριστό Γρηγόριο, στοῦ όποίου τήν ένθρόνιση ήμουν παρών καί τόν μακαριστό Σεραφείμ πού ήμασταν άδελφοί καί φίλοι άπό τήν Άθήνα, όταν ύπηρετούσαμε κάτω άπό τήν σκέπη καί τήν προστασία τοῦ Αρχιεπισκόπου Άθηνών καί πάσης Έλλάδος, μακαριστοῦ κυροῦ Σεραφείμ καί, φυσικά, καί τώρα μέ τόν Μητροπολίτη Καλλίνικο μέ τόν όποιο συνδέομαι πάρα πολλά χρόνια, τόν γνωρίζω άπό μαθητή Δημοτικού Σχολείου καί Γυμνασίου στήν Έδεσσα.

Καί, βεβαίως, πάνω άπό όλα ή Καστοριά γιά μένα είναι πάρα πολύ άγαπητή διότι έδῶ ύπηρετοῦσε ως στρατιώτης ό Γέροντάς μου, ό άγιος Καλλίνικος, τόν όποιο ύπηρέτησα 15 χρόνια, δηλαδή, ήμουν μαζί του στήν Μητρόπολη 15 χρόνια καί άξιώθηκα νά τοῦ κλείσω τά μάτια στό νοσοκομεῖο καί ό όποιος μοῦ έλεγε πάρα πολλές ιστορίες άπό τότε πού ύπηρετοῦσε έδῶ ως στρατιώτης καί όμιλοῦσε σέ Ναούς τῆς Καστοριάς. Γι' αύτό καί αἰσθάνομαι ιδιαίτερη τιμή καί χαρά πού είμαι σήμερα ανάμεσά σας.

Τό θέμα αύτό μέ προέτρεψε νά τό κάνω ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης σας, πού μοῦ είπε ότι οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τῆς Καστοριάς άγαποῦν τούς άγίους καί θέλουν νά άκοῦν γιά τούς άγίους. Έτσι επέλεξα αύτό τό θέμα, όχι γενικά γιά τήν άγιότητα τοῦ άγίου Καλλινίκου, πού είναι πάρα πολύ γνωστή, ίσως άκοῦτε καί πολλά άπό τόν ποιμενάρχη σας, αλλά κυρίως γιά ένα θέμα πού έχει σχέση μέ τήν παροῦσα συνάντηση, πού είναι ή φιλανθρωπία, όχι κατά τόν άγιο Καλλίνικο, αλλά ή φιλανθρωπία τοῦ άγίου Καλλινίκου.

Ο άγιος Καλλίνικος αγαπούσε πολύ την φιλανθρωπία, ήθελε νά εξασκή φιλανθρωπικό έργο, αλλά τό σημαντικό είναι ότι ό ίδιος ήταν φιλόανθρωπος καί έλεήμων. Τελικά, ή φιλανθρωπία στην Έκκλησία δέν είναι άπλως μιά ιδεολογία καί ένα κοινωνικό σύστημα, αλλά καρπός της έν Χριστώ ζωής, είναι ένα θεολογικό έργο. Αυτό θά τό διαρθρώσω σέ μερικές επί μέρους ένότητες.

- **1. Κοινωνικό καί φιλανθρωπικό έργο**

Κατ' αρχάς πρέπει νά πώ ότι, όσοι γνωρίζουμε τά θεολογικά καί τά έκκλησιαστικά πράγματα, ξέρουμε ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του κοινωνικού έργου καί της φιλανθρωπίας, δηλαδή, άλλο είναι τό κοινωνικό έργο καί άλλο είναι τό φιλανθρωπικό έργο.

Τό κοινωνικό έργο γίνεται ή πρέπει νά γίνεται από την οργανωμένη Πολιτεία, μέ

τά ὄργανά της, μέ τήν κοινωνική πρόνοια καί ἀποβλέπει στό νά ικανοποιῇ τίς σωματικές, οἰκονομικές καί οἰκογενειακές ἐλλείψεις καί ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων. Φυσικά, καί αὐτό τό ἔργο, ὅταν ἡ Πολιτεία ἀδρανή, ἡ Ἐκκλησία τό ἀναπληρώνει, ἂν καί μερικές φορές λοιδορεῖται γιά ἄλλα ζητήματα. Ἀλλά ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ἓνας κοινωνικός θεσμός, ἔχει τήν θεολογία της πού ἀποβλέπει στήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, καί μέσα σέ αὐτό ἐξασκεῖ καί τό ἔργο της.

Αὐτό σημαίνει ὅτι τό φιланθρωπικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀρκεῖται στό νά ικανοποιῇ μόνο τίς σωματικές ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι μόνο σῶμα, δέν ἔχει μόνο ὑλικές ἀνάγκες, ἀλλά ἔχει καί πνευματικές ἀνάγκες, ἔχει καί ἄλλες ἀναζητήσεις, θέλει ἀγάπη, χαρά, δικαιοσύνη κλπ. Ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖται ἀπό ψυχή καί σῶμα καί, φυσικά, ἔχει μέσα του καί τό Ἅγιο Πνεῦμα· εἶναι κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωση Θεοῦ. Ὅποτε, ὅταν λέμε φιλανθρωπικό ἔργο, ἐννοοῦμε ὅτι πρέπει νά ικανοποιῇται ὁ ὅλος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει δημιουργηθῇ κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωση τοῦ Θεοῦ.

Γιά παράδειγμα, μπορεῖ νά ἰδρῦση κανεῖς ἓνα Γηροκομεῖο καί νά ἐξυπηρετήσῃ τίς βιολογικές καί ὑλικές ἀνάγκες μερικῶν ἀνθρώπων, τῶν ἐγκαταλελειμμένων γερόντων, ἀλλά θά πρέπει νά φροντίζῃ καί γιά τήν ψυχολογική καί πνευματική θεραπεία τους, ἀφοῦ ἀπό ὅλη τήν ζωή τους ἔχουν γεμίσει προβλήματα, πληγές ἐσωτερικές, ψυχικές, ἀλλά συγχρόνως καί ὑπαρξιακά καί πνευματικά προβλήματα.

Ἐπομένως, εἶναι ἀπαραίτητο στήν κοινωνία μας νά ἀσκῆται καί ἓνα εὐρύτατο κοινωνικό ἔργο σέ ἀνθρώπους πού τό ἔχουν ἀνάγκη, ἀλλά συγχρόνως αὐτό τό ἔργο πρέπει νά γίνεται μέ φιλανθρωπία, μέ πραγματική ἀγάπη καί μέ ὄραμα.

• 2. Ὁ ἅγιος Καλλίνικος ὡς Κληρικός

Ἀφοῦ ἔκανα αὐτήν τήν διάκριση μεταξύ κοινωνικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ ἔργου, ἔρχομαι στό νά παρουσιάσω τόν ἅγιο Καλλίνικο, τόν Γέροντά μου, ὡς Κληρικό καί Ἐπίσκοπο-Μητροπολίτη.

Ὁ ἅγιος Καλλίνικος ἦταν ἓνας ὁλοκληρωμένος ἄνθρωπος, εἶχε πάρα πολλά καί ἐξαιρετικά χαρίσματα. Ὡς ἄνθρωπος καί Κληρικός ἦταν, κατά τό δυνατόν, τέλειος.

Κατ' ἀρχάς ἦταν ἀληθινός **ἀσκητής**. Ὅταν τόν ἐβλεπε κανεῖς, δέν καταλάβαινε ὅτι εἶναι Μητροπολίτης, τόν ἐκλάμβανε ὡς ἓνα ἀσκητή τοῦ Ἁγίου Ὁρους· δέν διέφερε καθόλου ἀπό τούς ἐρημίτες ἀσκητές. Μέ ρώτησαν πολλοί, «πῶς ἦταν ὁ Γέροντάς σας;» καί ἐγώ τούς ἀπαντοῦσα: «Ἔχετε δεῖ τόν ἅγιο Παῖσιο; Ἦταν περίπου σάν αὐτόν». Καί, ὅταν μερικοί μέ ρώτησαν: «Πῶς λειτουργοῦσε ὁ Γέροντάς σας, ὁ ἅγιος Καλλίνικος;», τούς ἀπαντοῦσα: «Ἄν ἦταν ὁ ἅγιος Παῖσιος Μητροπολίτης, πῶς θά λειτουργοῦσε; Ἔτσι ἀκριβῶς λειτουργοῦσε ὁ ἅγιος

Καλλίνικος».

Πράγματι, ὁ ἅγιος Καλλίνικος ἦταν μιά **λειτουργική φύση**. Λειτουργοῦσε ὡς ἄγγελος, πού σημαίνει λειτουργοῦσε μέ κατάνυξη, μέ συναίσθηση τοῦ ἔργου πού ἐπιτελοῦσε. Προετοιμαζόταν γιά νά λειτουργήσῃ καί ἤθελε νά ἐπικρατῇ ἀπόλυτη ἡσυχία μέσα στόν Ναό, ἰδιαίτερος στό Ἱερό Βῆμα. Καί, ὅταν δέν ὑπῆρχε ἡσυχία, τήν ἐπέβαλλε. Ἔλεγε: «Κύριε ἐλέησον!». Τό ἔλεγε δυό-τρéis φορές γιά νά σταματήσῃ κάθε συζήτηση μέσα στό Ἱερό Βῆμα καί στόν Ἱερό Ναό. Εἶχε συναίσθηση τοῦ τί ἀκριβῶς ἔκανε. Ἐπομένως, λειτουργοῦσε ὡς ἓνας ἄγγελος.

Ἐπί πλέον ἦταν ἓνας **φλογερός Ἱεροκήρυκας**. Μιλοῦσε μέ ἔνταση, μέ ζῆλο. Αὐτά πού ἔλεγε τά πίστευε, τά ζοῦσε, δέν ἔλεγε κάτι τό ὁποῖο δέν πίστευε. Ὁμοιάζε μέ τόν ἅγιο Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό καί ἐξωτερικά, ἀλλά καί στόν τρόπο τῆς συμπεριφορᾶς του καί τῆς ὁμιλίας του. Εἶχε διαβάσει πολύ τίς διδαχές τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὁ ὁποῖος καταγόταν ἀπό τήν περιοχή τῆς γενέτειράς του, τό Θερμο, καί ἔτσι τόν ἀγαποῦσε πολύ, ἀλλά εἶχε τόν ἰδιαίτερο ζῆλο πού εἶχε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς. Μάλιστα, ὅταν ἦταν Πρωτοσύγκελλος στήν Ἱερά Μητρόπολη Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας στό Μεσολόγγι αὐτός συνέταξε τά κείμενα τά ὁποῖα ἔστειλε ὁ τότε Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος γιά τήν ἐπίσημη ἀγιοκατάταξη τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ἐνῶ ὁ λαός τόν τιμοῦσε ἀμέσως μετά τόν μαρτυρικό του θάνατο.

Πέρα ἀπό αὐτά ὁ ἅγιος Καλλίνικος ἦταν καί ἓνας ἄνθρωπος πού ἤξερε πολύ καλά τήν διοίκηση, ἦταν **διοικητική διάνοια καί διοικητική εὐφυΐα**. Δέν τό λέω ἐγώ, ἀλλά, ἂν διαβάσῃ κανεῖς τίς Ἐγκυκλίους πού ἔχει γράψει, τό καταλαβαίνει. Μοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση τό ὅτι μιά καθηγήτρια στήν Πατριαρχική Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστική Ἀκαδημία τῆς Κρήτης, ἡ ὁποία διδάσκει γιά τήν διοίκηση τῶν Ἑνοριῶν, ἡ κ. Ροδάνθη Ἀνδρουλιδάκη-Πετράκη, χωρίς ἐγώ νά τό γνωρίζω, τό εἶδα στήν τελευταία ἔκδοση τοῦ βιβλίου της, ἀλλά καί χωρίς καί ἐκείνη νά γνωρίζῃ τόν ἅγιο Καλλίνικο, διάβασε τίς Ἐγκυκλίους του καί ἐξεπλάγη ἀπό τήν εὐφυΐα του καί τήν διάνοιά του. Γι' αὐτό ἔγραψε βιβλίο μέ τίτλο «Διοικητική διάνοια, ὁ ἅγιος Καλλίνικος Ἐδέσης». Αὐτό τό βιβλίο τό διδάσκει στούς Κληρικούς καί τούς ὑποψηφίους Κληρικούς γιά τό πῶς ἓνας Κληρικός πρέπει νά διοικῇ τούς ἀνθρώπους καί νά χειρίζεται γενικότερα τά ἐκκλησιαστικά θέσμινα.

Αὐτά ἦταν τά γενικά χαρίσματα τοῦ ἁγίου Καλλινίκου. Θά μπορούσα νά σᾶς μιλάω ὥρες γι' αὐτά, ἀλλά θά περιορισθῶ μόνον σέ αὐτά.

• 3. Ὁ ἅγιος Καλλίνικος ὡς φιλόθεος καί φιλόανθρωπος

Ὑστερα ἀπό αὐτά τά γενικά θά ἤθελα νά εἰσέλθω στό κύριο μέρος τῆς ὁμιλίας μου

πού είναι ότι ο άγιος Καλλίνικος ήταν όντως φιλόθεος και φιλόανθρωπος.

Υπάρχει πολύ μεγάλη σχέση μεταξύ της φιλοθείας και της φιλανθρωπίας. Όταν λέμε φιλόθεος, έννοούμε αυτόν που αγαπά τον Θεό, και όταν λέμε φιλόανθρωπος, έννοούμε αυτόν που αγαπά τον άνθρωπο. Και εδώ φαίνεται και η διάκριση μεταξύ του κοινωνικού έργου και του φιλανθρωπικού έργου για το οποίο έλεγα προηγουμένως.

Ο άγιος Μάξιμος ο Όμολογητής, ένας Πατέρας του 7ου αιώνα, έγραφε ότι ο φιλόθεος είναι και φιλόανθρωπος, δηλαδή κάθε ένας που αγαπά τον Θεό, αγαπά και τους ανθρώπους. Ορίζει την φιλαυτία ως την «άλογον του σώματος φιλία», δηλαδή αυτός που είναι φίλαυτος, αγαπά το σώμα του, ενδιαφέρεται να μη κουραστή, να μη δυσκολευθώ, να μην πάθω κάτι το σώμα του. Γράφει, λοιπόν ο άγιος Μάξιμος ότι αυτός που έχει απαλλαγή από την φιλαυτία είναι φιλόθεος, και επειδή είναι φιλόθεος είναι και φιλόανθρωπος, αφού αγαπά ό,τι αγαπά και ο Θεός. Αντίθετα, όποιος είναι φίλαυτος, είναιμισόθεος καιμισόανθρωπος. Γράφει: «Μή έσο αυτόρεσκος, και ούκ έσημισάδελφος· καιμή έσο φίλαυτος, και έση φιλόθεος».

Ο άγιος Καλλίνικος είχε, πράγματι, αυτό το μεγάλο χάρισμα, δηλαδή αγαπούσε πάρα πολύ τον Θεό και τους ανθρώπους. Διότι ο Θεός είναι φιλόανθρωπος και εκείνος που αγαπά τον Θεό δεν μπορεί να συμπεριφέρεται διαφορετικά από τον Θεό. Θα δώσω μερικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα στα οποία φαίνεται η φιλανθρωπία του αγίου Καλλινίκου.

Πρώτον, ο άγιος Καλλίνικος δεν μιλούσε μόνο για την αγάπη, δεν δημιουργούσε απλώς Ίδρύματα, ούτε και απλώς συγκροτούσε μερικές δομές φιλανθρωπίας, όπως θα σάς πω στην συνέχεια, αλλά ήταν ο ίδιος στην προσωπική του ζωή **άκτῆμων**. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί μερικοί έχουν μεγάλη περιουσία, την οποία αποκτούν με άδικους τρόπους ή εκμεταλλευόμενοι την κατάσταση της κοινωνίας, και κάνουν και ένα Ίδρυμα για να κατευνάσουν τις ένοχές τους.

Ο άγιος Καλλίνικος ήταν πράγματι άκτῆμων. Δεν είχε τίποτε στην κατοχή του, ούτε κτήματα ούτε χρήματα. Όταν λάμβανε τον μισθό του μέχρι να λάβη τον μισθό του επόμενου μήνα, είχε έξαφανιστή. Και όταν τύχαινε να γίνει μία έκτακτη Σύνοδος της Ίεραρχίας και έπρεπε να λάβη μέρος σε αυτήν, και επομένως έπρεπε να κατέβη στην Αθήνα, ζητούσε δανεικά προκειμένου να εκδώσει το αεροπορικό εισιτήριο. Ήταν τελείως άκτῆμων.

Και όταν αρρώστησε και έπρεπε να πάη στο νοσοκομείο στο Λονδίνο για έγχείρηση για τον όγκο στον έγκέφαλο, είχε στην διάθεσή του μόνο τα δύο τρίτα του μισθοῦ του μηνός εκείνου, που δεν πρόλαβε να σκορπίσει. Γι' αυτό, πριν να αναχωρήσει από

τήν Ἑδεσσα, ἄφησε στόν Γενικό Αρχιερατικό Ἐπίτροπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τά λίγα αὐτά χρηματικά ποσά, μέ ἕνα ιδιόχειρο σημείωμα στό ὁποῖο ἔγραφε ὅτι, ἐάν δέν ἐπιστρέψῃ στήν Ἑδεσσα, δηλαδή ἐάν πεθάνῃ, τά λίγα αὐτά χρήματα νά κατατεθοῦν στό Γενικό Φιλόπτωχο Ταμεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Αὐτό σημαίνει ὅτι ἅγιος Καλλίνικος ἦταν ἐλεύθερος τελείως ἀπό κτήματα, χρήματα, δέν εἶχε τό πάθος τῆς φιλοκτημοσύνης καί τῆς φιλαργυρίας, ἐξασκοῦσε πλήρως αὐτήν τήν ἀσκητική ζωή, τηροῦσε τελείως τίς τρεῖς μεγάλες ἀρετές τῶν ἀσκητῶν καί μοναχῶν, πού εἶναι ἡ ἀκτημοσύνη, ἡ παρθενία καί ἡ ὑπακοή στήν Ἐκκλησία.

Δεύτερον, ὁ ἅγιος Καλλίνικος δέν ἦταν ἀπλῶς ἀκτῆμων, ἀλλά συγχρόνως ἦταν καί **ἐλεήμων**. Τό ἕνα συνδέεται μέ τό ἄλλο. Ἀγαποῦσε πάρα πολύ τούς ἀνθρώπους καί ἔδινε ὅ,τι εἶχε, ὄχι μόνο χρήματα, ἀλλά ἔδινε καί τό ἴδιο του τόν ἑαυτό. Ἐδειχνε πολύ μεγάλη ἀγάπη σέ μαθητές, σέ φοιτητές, σέ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι εἶχαν δυσκολίες στήν ζωή τους, καί προσφερόταν συνέχεια γιά νά λύσῃ τά προβλήματά τους, ὄχι μόνο νά δίνη χρήματα, ἐπαναλαμβάνω, ἀλλά νά σκορπᾷ τήν ἀγάπη του καί τό ἐνδιαφέρον του. Αὐτό θά πῇ νά εἶναι κάποιος ἐλεήμων. (Ματθ. ε', 7)

Ὁ Χριστός στήν ἐπί τοῦ Ὁρους ὁμιλία Του μεταξύ τῶν ἄλλων Μακαρισμῶν ἐμακάρισε καί τήν ἀρετή τῆς ἐλεημοσύνης. Εἶπε: «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοί ἐλεηθήσονται» (Ματθ. ε', 7). Ἐλεήμων εἶναι αὐτός ὁ ὁποῖος, ὅπως ἔλεγε ὁ ἅγιος Παΐσιος, σκορπᾷ ἀπλόχερα τήν ἀγάπη του σέ ὅλους, κατά τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ ὅτι ὁ Θεός ἀγαπᾷ τούς πάντας, ὁ Ὅποῖος ἀνατέλλει τόν ἥλιο ἐπὶ δικαίους καί ἀδίκους καί βρέχει ἐπὶ πονηρούς καί ἀγαθοὺς (Ματθ. ε', 45)

Ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος στά «ἀσκητικά» του γράφει ὅτι κάποιος ἀπό τούς Πατέρας εἶπε ὅτι «ὁ ἐλεήμων, ἐάν μή γένηται δίκαιος, τυφλός ἐστιν». Δηλαδή, ἕνας πού ἐλεεῖ, ἀλλά δέν ἔχει δικαιοσύνη, εἶναι τυφλός. Προφανῶς ἐννοοῦσε τούς ἀνθρώπους ἐκείνους πού διαπράττουν ἀδικίες, καί δίνουν καί ἐλεημοσύνες. Ὅμως, ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ἐπεκτείνει τό νόημα τῆς ἐλεημοσύνης καί πέρα ἀπό τήν φαινομενική αὐτή ἀνθρώπινη δικαιοσύνη, ὅπως αὐτή κοινῶς νομίζεται, ὡς ἀπόδοση τοῦ δικαίου.

Γράφει ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος ὅτι «ἐάν μή γένηται ὁ ἐλεήμων ὑπεράνωθεν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, οὐκ ἔστιν ἐλεήμων». Αὐτό σημαίνει ὅτι δέν πρέπει νά ἐλεῇ τούς ἀνθρώπους ἀπό τά ὅσα ἔχει, ἀλλά «καί μετά χαρᾶς ὑπομένων τήν ἀδικίαν ὑπό τῶν ἐτέρων καί ἐλεῶν αὐτούς». Καί στήν συνέχεια γράφει ὅτι, ἂν κάποιος ἀκούσῃ ἢ δῇ κάτι πού λυπεῖ τόν ἀδελφό του καί καίγεται ἡ καρδιά του ἀπό ἀγάπη γι' αὐτούς «καί οὗτος ἀληθῶς ἐλεήμων».

Ἀκόμη πρέπει νά θυμηθῶ καί ἕναν ἄλλο λόγο τοῦ ἁγίου Ἰσαάκ τοῦ Σύρου, ὁ ὁποῖος

στά κείμενά του θέτει ένα έρώτημα: «Τί έστί έλεήμων καρδιά;». Καί άπαντά: «Έλεήμων καρδιά καϋσις έστί καρδιάς υπέρ πάσης τής κτίσεως». Έλεήμων είναι αυτός πού έχει πάρα πολύ μεγάλη αγάπη για όλη τήν κτίση. Καί συνεχίζει ότι ό έλεήμων έχει καύση καρδιάς «υπέρ τών ανθρώπων καί τών όρνέων καί τών ζώων καί τών δαιμόνων καί υπέρ παντός κτίσματος. Καί έκ τής μνήμης αυτών καί τής θεωρίας αυτών ρέουσιν οί όφθαλμοί αυτού δάκρυα».

Αυτό είναι παρόμοιο μέ εκείνο πού βλέπετε όσοι έχετε διαβάσει τά κείμενα του άγίου Σιλουανού του Άθωνίτη, ότι ό άγιος είχε τέτοια μεγάλη αγάπη, ήταν τόσο πολύ έλεήμων για όλη τήν κτίση, πού, όταν στον δρόμο είδε ένα φίδι τό όποίο ήταν κομματιασμένο καί σφάδαζε, για δύο-τρείς μέρες έκλαιγε από τόν πόνο πού υπάρχει σέ όλη τήν κτίση.

Έπομένως, ό άγιος Καλλίνικος ήταν καί άκτήμων καί έλεήμων.

Τό τρίτο γνώρισμα του άγίου Καλλινίκου ήταν ότι, ό,τι έκανε, τό έκανε κρυφά, ποτέ φανερά. Άγαπούσε πάρα πολύ τόν **άφανή τρόπο**, σύμφωνα μέ τόν έντολή του Χριστού, όταν κάνουν τήν έλεημοσύνη νά μήν τό διατυμπανίζουν (Ματθ. στ'3-4). Δέν τό έλεγε πουθενά, δέν τό μάθαινε κανείς ούτε έγώ πού ήμουν κοντά του.

Καί έπειδή μου έδινε μερικά χρήματα κάθε μήνα για νά έχουμε για τό φαγητό τής Μητροπόλεως, προσπάθησα νά κρατάω λίγα στην άκρη για ώρες ανάγκης του, αλλά εκείνος, όταν τό κατάλαβε αυτό, άμέσως μου ζητησε ό,τι χρήματα δικά του κρατούσα καί σέ λίγες ώρες τά έξαφάνισε. Καί τό έκανε αυτό κρυφά, χωρίς έγώ νά γνωρίζω τίποτε.

Μάλιστα, όταν άκουγε έναν άνθρωπο, έχω συγκεκριμένο παράδειγμα στό μυαλό μου, έναν Κληρικό πού έλεγε ότι «έγώ βοήθησα αυτόν καί τόν άνέδειξα καί από μένα αυτός έγινε έπιστήμων» κλ.π, στενοχωριόταν άφάνταστα καί μου έλεγε: «Γιατί τά λέει τώρα αυτά; Δέν καταλαβαίνει ότι χάνει όλο τόν μισθό του;. Διότι, όταν επαινῇ κανείς τόν έαυτό του για κάτι πού κάνει, ξεχρεώνεται, δέν θά του δώση τόν μισθό ό Θεός στην Βασιλεία του Θεού». Άρα, αγαπούσε πάρα πολύ τόν κρυφό, τόν μυστικό τρόπο.

Τό τέταρτο γνώρισμα, πού συνδέεται μέ όλα αυτά πού είπα προηγουμένως, είναι ότι είχε μιá **αγάπη κενωτική**. Όταν λέμε κενωτική αγάπη, έννοοϋμε τήν αγάπη πού προσφέρεται, άδειάζει, αυτή είναι ή άκρα κένωση του Χριστού. Όταν μιλάμε για τόν Χριστό ότι έχει αγάπη, έννοοϋμε ότι χωρίς νά αφήση τήν θεότητα Του, προσέλαβε ανθρώπινο σώμα, προσέλαβε ανθρώπινη φύση καί ήρθε καί έζησε μαζί μας.

Χρησιμοποιώ πολλές φορές ένα παράδειγμα για νά μπορέσουν οί άνθρωποι νά

καταλάβουν τί σημαίνει ένανθρώπηση του Υιού και Λόγου του Θεού, τό νά υπήρχε ή δυνατότητα κάποιος άνθρωπος προκειμένου νά βοηθήση ένα φίδι, νά εισέλθη μέσα στό φίδι καί νά γεννηθῇ ἀπό αὐτό.

Καί αὐτό μέν εἶναι ἀδύνατο νά γίνη, ἄν καί εἶναι κτιστά καί τά δύο, κτιστό τό φίδι, κτιστός ὁ ἄνθρωπος. Ὅμως μέ τήν ένανθρώπηση του Χριστοῦ γίνεται κάτι πιό ἐκπλητικό, δηλαδή τό ἄκτιστον ἐνώνεται μέ τό κτιστόν. Ὁ Υἱός καί Λόγος του Θεοῦ γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος, χωρίς νά ἀφήσῃ τήν θεότητά Του, ἦρθε κοντά μας, Τόν γνωρίσαμε, Τόν εἶδαμε, Τόν ψηλαφήσαμε, μάς ἔδειξε πολύ μεγάλη ἀγάπη, σταυρώθηκε καί ἀναστήθηκε. Γεννήθηκε σχεδόν μόνος μέ δύο ἀνθρώπους σέ μιὰ σπηλιά καί πέθανε μόνος Του σέ ἕναν Σταυρό. Αὐτό λέγεται ἄκρα ταπείνωση καί ἄκρα κένωση του Υιού καί Λόγου του Θεοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ κενωτική ἀγάπη.

Σήμερα, ὅλοι μιᾶνε γιά τήν ἀγάπη. Ποιά ὅμως εἶναι ἡ ἀληθινή ἀγάπη; Ἀληθινή ἀγάπη εἶναι αὕτη πού δέν ἔχει μέσα της τήν φιλαυτία. Ἡ ἀγάπη πού ἔχει συμφέρον, ἰδιοτέλεια δέν εἶναι ἀληθινή ἀγάπη. Ἡ πραγματική ἀγάπη εἶναι ἀνιδιοτελής, δέν ἔχει ἰδιοτέλεια, δέν ἔχει συμφέρον, εἶναι αὕτη πού κενοῦται, σταυρώνεται. Ρωτᾷ ἡ μητέρα τό παιδί ἄν τήν ἀγαπᾷ. Καί τό παιδί τῆς ἀπαντᾷ ὅτι τήν ἀγαπᾷ. Ἐκείνη μετά τό ρωτᾷ γιά τό πόσο τήν ἀγαπᾷ. Καί ἐκεῖνο ἀνοίγει τά χέρια του καί λέει: «Τόσο». Ἄν ρωτήσουμε κι ἐμεῖς τόν Χριστό πόσο μάς ἀγαπᾷ, θά ἀνοίξη τά χέρια Του σέ σχῆμα σταυροῦ. Αὐτήν τήν ἀγάπη ἔδειξε ὁ Χριστός στόν Σταυρό πού ἄπλωσε τά χέρια Του καί σταυρώθηκε γιά μάς.

Ὅποτε, ἡ ἀγάπη δέν εἶναι ἕνα συναίσθημα. Ὅλοι τραγουδᾶνε σήμερα γιά τήν ἀγάπη. Συναίσθημα εἶναι ἡ ἀγάπη; Ἡ ἀγάπη εἶναι σταυρός, εἶναι κένωση, εἶναι προσφορά, εἶναι θυσία, εἶναι ὑπέρβαση τοῦ ἐγώ.

Αὐτό ἀκριβῶς εἶχε ὁ ἅγιος Καλλίνικος. Ποῦ φαίνεται αὐτό; Θά μπορούσα νά σᾶς πῶ πάρα πολλά παραδείγματα, ἀλλά θά ἀναφέρω δύο- τρία ἀπό αὐτά πού εἶναι πάρα πολύ χαρακτηριστικά.

Αυτό φαίνεται στην διαθήκη του. Όταν τοῦ εἶπαν οἱ γιατροί στήν Ἀθήνα ὅτι ἔχει ὄγκο στόν ἐγκέφαλο καί πρέπει νά πάη στό Λονδίνο γιά ἐγχείρηση -ἤμουν μαζί του καί πῆγα μαζί του στό Λονδίνο - πρίν φύγει, τό πρῶτο πού ἔκανε εἶναι ὅτι πῆγε σέ ἕναν Ἱερέα εὐλαβέστατο, νά κάνη μιά γενική ἐξομολόγηση τῆς ζωῆς του. Ἐπειτα παρεκάλεσε τόν π. Ἐπιφάνιο Θεοδωρόπουλο, ἕναν εὐλαβέστατο Κληρικό μέ τόν ὁποῖο εἶχαν συνεχῆ σχέση καί ἐπικοινωνία, νά τοῦ ὑποδείξῃ κάποιον συμβολαιογράφο, προκειμένου νά τοῦ ὑπαγορεύσῃ τήν διαθήκη του. Ἐκεῖ, στήν διαθήκη τήν ὁποία ὑπαγόρευσε μέ δάκρυα, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἔγραφε: «Ἀκίνητον περιουσίαν δέν ἔχω. Χρήματα δέν ἔχω. Ἄν εὐρεθοῦν ὀλίγα χιλιάδραχμα, νά κατατεθοῦν εἰς τό Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως».

Δέν παρέμεινε μόνο σέ αὐτό, ἀλλά προχώρησε καί πιο πέρα καί ἀνέφερε ποιό ἦταν τό καύχημά του, ποιό ἦταν ἡ ἐν Χριστῷ καύχησή του. Τό ὑπαγόρευσε στήν διαθήκη του. «Ἐκφράζω ἐκ τῶν μυχίων τῆς καρδίας μου τήν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην μου πρός τόν ἐν Τριάδι Θεόν ἡμῶν, διότι εἶμαι Ὁρθόδοξος Χριστιανός ἐκ γονέων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καί διότι μέ ἐτίμησε διά τῆς ὑψίστης τιμῆς τῆς Ἀρχιερατικῆς Χάριτος καί ἀνέθεσεν εἰς τήν ἐλαχιστότητά μου τήν διαποίμανσιν λαοῦ ἐκλεκτοῦ καί εὐλαβοῦς». Αὐτός ἦταν ὁ πνευματικός του πλοῦτος καί γι' αὐτόν ἐκαυχᾶτο!

Καί ποιό ἦταν τό ὄραμά του γιά τό ὁποῖο ἀγωνιζόταν σέ ὅλη τήν ζωή του, ὅπως τόν ἔζησα δέκα πέντε χρόνια κοντά του, ὅπως τό διαπίστωσα, ἀφοῦ ἤμουν ὁ μοναδικός του ὑποτακτικός θά ἔλεγα, πού ἤμουν μαζί του στήν Μητρόπολη καί παρέμενα μαζί του καί ἔβλεπα ὅλη τήν ζωή του; Τό ὄραμά του ἦταν ἡ ζωή τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, ὅπως περιγράφεται στίς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων». Ζούσαμε στήν Μητρόπολη μιά κοινοβιακή ζωή, ἀλλά μέ τήν διαφορά ὅτι ὅλα τά ἔξοδα τῆς διατροφῆς μας ἦταν δικά του· δέν μέ ἄφηνε νά συνεισφέρω κι ἐγώ. Ἦθελε νά ἐφαρμοσθῇ παντοῦ καί μέσα στήν Μητρόπολή του καί στήν χριστιανική κοινωνία, αὐτό πού περιγράφεται, ἐπαναλαμβάνω, στίς «Πράξεις τῶν Ἀποστόλων», καί στίς ἐπιστολές τῶν Ἀποστόλων, κυρίως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τόν ὁποῖο θαύμαζε καί, ὅταν μιλοῦσε γι' αὐτόν, ἔλεγε «ὁ μέγας Παῦλος».

Ἐπίσης, ὄραμά του ἦταν ἡ ζωή τῶν Μαρτύρων καί τῶν Ἀσκητῶν. Όταν μιλοῦσε γιά τούς Μάρτυρες, καιγόταν, φλεγόταν ὁλόκληρος, διότι ἦταν καί ἕνας φλογερός Ἱεροκήρυκας, ὅπως εἶπα προηγουμένως. Τό ἴδιο ἔκανε καί γιά τούς Ἀσκητές. Καί, βέβαια, τόν ἐνδιέφεραν πάρα πολύ οἱ ἀγῶνες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν διατήρηση τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος. Ἀπό αὐτό τό ὄραμα δέν ἔκανε καμία ἔκπτωση καί παρέμεινε σέ ὅλη τήν ζωή του σαφέστατος καί συνεπέστατος σέ αὐτά τά ὁποῖα ὁμολόγησε κατά τήν ἡμέρα τῆς χειροτονίας του.

Τό λέω αὐτό, διότι ὑπάρχουν καί σήμερα διάφορα ἰδεολογικά ρεύματα καί κινήματα τά ὁποῖα κάνουν λόγο γιά τήν δικαιοσύνη, γιά τήν ἰσότητα, γιά τήν ἀγάπη κλπ, ἀλλά τό κάνουν μέσα ἀπό μιά ἄλλη προοπτική. Ἐμεῖς στήν Ἐκκλησία, ὅπως τό εἶδα κοντά στόν ἅγιο Καλλίνικο, μιᾶμε γιά μιά ἀγάπη καί φιλανθρωπία, πού εἶναι ἀπόρροια τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι τό ὄραμα καί ἡ ζωή τῆς Πεντηκοστῆς. Γιατί, ὅταν κανεῖς δέχεται μέσα του τό Ἅγιο Πνεῦμα καί ἔχη μέσα του τήν χαρά καί τήν ἀγάπη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δέν μπορεῖ στήν συνέχεια νά παραμείνη ἀσυγκίνητος ἀπό τά βάσανα καί τόν πόνο τῶν ἀνθρώπων. Αὐτό τό βλέπουμε καί στήν ζωή τοῦ ἁγίου Σιλουανοῦ, ὁ ὁποῖος, ὅταν γνώρισε τόν Χριστό μέ τό Ἅγιον Πνεῦμα, συνεχῶς παρακαλοῦσε τόν Θεό γιά ὅλον τόν κόσμον, νά γνωρίσουν καί αὐτοί τόν Χριστό ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

Ἕνας μέγας σύγχρονος θεολόγος, ὁ π. Γεώργιος Φλωρόφσκι, ἔλεγε ὅτι οἱ Χριστιανοί στήν πρώτη ἐποχή ζοῦσαν μέ τήν αἴσθηση ὅτι εἶναι πολῖτες κάποιας ἄλλης βασιλείας καί ὄχι ἀπλῶς πολῖτες τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους· καί ζοῦσαν μέ τήν αἴσθηση ὅτι ἡ ζωή καί ἡ πολιτεία τους, ἡ κοινωνία τους ἦταν ὁ οὐρανός, ὅπως γράφει καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή του: «Οὐ γάρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλά τήν μέλλουσιν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. ιγ', 14). Γράφει, λοιπόν, ὁ θεολόγος αὐτός ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα «προκεχωρημένο φυλάκιο τοῦ οὐρανοῦ στήν γῆ» ἢ μιά «ἀποικία τοῦ οὐρανοῦ στήν γῆ». Οἱ πρῶτοι Χριστιανοί ζοῦσαν τήν Ἐκκλησία ὡς τό ἀκρότατον, ὡς τό προκεχωρημένο φυλάκιον τῆς αἰώνιας ζωῆς, τοῦ Παραδείσου. Αὐτό τό ζοῦσε στήν κυριολεξία ὁ ἅγιος Καλλίνικος.

• 4. Τό φιλανθρωπικό του ἔργο στήν Μητρόπολη

Πρέπει νά ἀναφερθῶ καί στό πῶς ἀσκοῦσε τό φιλανθρωπικό του ἔργο. Αὐτό πού βίωνε, αὐτό πού ἀγαποῦσε, αὐτό πού ζοῦσε, αὐτό πού ὀραματιζόταν ἤθελε νά τό ὑλοποιῇ στόν εὐρύτερο χῶρο τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κοινωνίας.

Γι' αὐτό, ὅταν πῆγε ὡς Μητροπολίτης στήν Μητρόπολη Ἐδέσσης Πέλλης καί Ἀλμωπίας, τό πρῶτο πού ἔκανε ἦταν ὅτι ἵδρυσε ἓνα Γενικό Φιλόπτωχο Ταμεῖο καί μετὰ ἔδωσε ἐντολή σέ κάθε Ἑνορία νά ὑπάρχουν τά Φιλόπτωχα Ταμεῖα. Καί εἶναι πάρα πολύ χαρακτηριστική ἡ Ἐγκύκλιος τήν ὁποία ἔκανε, προκειμένου νά ἰδρυθῇ τό Φιλόπτωχο Ταμεῖο. Μέσα σέ αὐτήν διατρέχει ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι ἀπλῶς νά ἰδρυθῇ ἓνα Φιλόπτωχο Ταμεῖο γιά νά βοηθοῦμε τούς πτωχοὺς, ἀλλά τό πῶς θά τεθῇ μέσα σέ γνήσια ἐκκλησιαστικά καί θεολογικά πλαίσια.

Στήν Ἐγκυκλιό του θέτει τήν ἐκκλησιολογία τῆς ἀγάπης:

«Τό διακριτικόν γνώρισμα τῶν Χριστιανῶν εἶναι, ὡς γνωστόν ἡ ἀγάπη, κατὰ τούς κυριακοὺς λόγους, “ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐάν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις” (Ἰωάν. ιγ', 35). Ἡ “καινὴ ἐντολή”, ἡ Χριστιανικὴ ἀγάπη,

ἔχει περιεχόμενον, μεταφράζεται εἰς ἔργα φιλανθρωπίας. Ὁ Χριστιανός εἶναι μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καί ὡς μέλος ἔχει σύνδεσμον ἁρμονικόν μέ τά λοιπά μέλη». Οἱ πάσχοντες, οἱ ὑποφέροντες, οἱ ἐνδεεῖς, εἶναι ἀδελφοί του, εἶναι τέκνα τοῦ αὐτοῦ Πατρός, τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀδελφοί τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Πίστεώς μας, αὐτοῦ του Σωτῆρος Χριστοῦ. Ὁ Κύριος, ὡς Κριτής τῆς Οἰκουμένης, θά εἴπῃ εἰς τούς ἐλεήμονας ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνί τούτων τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐλαχίστων, ἐμοί ἐποιήσατε. (Ματθ. κέ, 40).

Ἐπίσης, ἀναφέρει ὅτι αὕτη ἡ ἀγάπη ἐφαρμόσθηκε στήν ἱστορία καί δέν εἶναι μιᾶ θεωρία. Γράφει:

«Τήν ἐντολήν αὐτήν τῆς Ἀγάπης κατενόησαν καί ἐφήρμοσαν οἱ ἀνά τούς αἰῶνας ὁπαδοί τοῦ Θεοῦ τῆς Ἀγάπης καί προπαντός οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Παροιμιώδης ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καί ἄλλων Θεοφόρων Πατέρων. Εὐρύτατον καί συγκινητικώτατον τό φιλανθρωπικόν ἔργον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου».

Ἐπειτα τονίζει ὅτι ἡ φιλανθρωπία εἶναι κατ' ἐξοχήν Χριστιανικό ἔργο:

«Αὐτήν τήν παράδοσιν θά πρέπη καί ἡμεῖς νά συνεχίσωμεν. Ἡ φιλανθρωπία εἶναι ἔργον καθαρῶς Χριστιανικόν. Ἐπί πλέον αἱ ἀνάγκαι τῶν πασχόντων ἀδελφῶν μας εἶναι πολλάί καί δέν πρέπει νά κωφεύσωμεν καί νά ἀδρανήσωμεν».

Καί προτρέπει ὅλους τούς Κληρικούς νά κινηθοῦν δραστηρίως πρός τόν σκοπό αὐτόν:

«Ὅλοι οἱ Κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὀφείλομεν νά κινηθῶμεν δραστηρίως διά τήν ἄνθησιν τῆς Φιλανθρωπίας, διά τήν ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν ἀδελφῶν μας, διά τήν ἐνίσχυσιν τῶν πενομένων τέκνων τοῦ Θεοῦ καί Πατρός».

Βλέπετε τό ὄραμα αὐτοῦ τοῦ ἁγίου Μητροπολίτου. Καί ξέρετε αὐτό τό ὄραμα τό λέμε συνεχῶς, ἀλλά δέν ξέρω κατά πόσο τό καταλαβαίνουμε. Δηλαδή, ὑπάρχει ἡ «Κυριακή Προσευχή», πού μᾶς δίδαξε ὁ Χριστός, τό γνωστόν «Πάτερ ἡμῶν». Πῶς ἀρχίζει ἡ Κυριακή Προσευχή; «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

«Πάτερ», σημαίνει ὅτι ἔχουμε Πατέρα, ἄρα δέν εἴμαστε ὀρφανοί· ὅ,τι καί νά συμβαίῃ στήν ζωή μας, δέν εἴμαστε ὀρφανοί, ἔχουμε Πατέρα. «Ἡμῶν», ὁ Πατέρας αὐτός ὁ οὐράνιος δέν ἔχει μόνο ἓνα παιδί, δέν λέμε «Πάτερ μου», ἀλλά «Πάτερ ἡμῶν», ἄρα ἔχουμε καί ἀδέλφια, δέν εἴμαστε μοναχοπαῖδια. Καί λέμε «ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς», δηλαδή ὁ Πατέρας μου εἶναι στόν οὐρανό, αὕτη εἶναι ἡ πατρίδα μου, ἄρα ἐκεῖ πρέπει νά πάω, στό σπίτι τοῦ Πατέρα μου. Βλέπετε, λοιπόν, ἡ πρώτη φράση τῆς προσευχῆς πού μᾶς δίδαξε ὁ Χριστός δείχνει ὅτι δέν εἴμαστε ὀρφανοί,

ὅτι δέν εἴμαστε μοναχοπαῖδια, δέν εἶναι ἐδῶ ἡ πατρίδα μας, ἀλλά ἡ πατρίδα μας εἶναι ὁ οὐρανός.

Αὐτό τό ὄραμα εἶναι τῆς φιланθρωπίας καί μέ αὐτό ζοῦσε ὁ ἅγιος Καλλίνικος. Ἔτσι ἵδρυσε Οἰκοτροφεῖα, γιά νά πηγαίνουν τά παιδιά νά σπουδάζουν. Καί εἶναι πάρα πολύ χαρακτηριστικό τό τί γράφει στήν Ἐγκύκλιό του, πού δείχνει τόν θεολογικό σκοπό τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ. Δηλαδή, ἵδρυσε ἕνα μεγάλο Οἰκοτροφεῖο στήν Ἑδεσσα, γιά περίπου 50-60 ἀγόρια, καί ἄλλα δύο μικρότερα Οἰκοτροφεῖα γιά κορίτσια καί λειτουργοῦσε καί ἕνα ἄλλο Οἰκοτροφεῖο στά Γιαννιτσά, σέ μιά Ἑνορία. Γράφει στήν Ἐγκύκλιό του :

«Φανερόν εἶναι, ὅτι οἱ Νέοι καί μάλιστα οἱ μαθηταί διατρέχουν πολλούς κινδύνους. Ἰδιαιτέρως οἱ μαθηταί τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐκ τῶν Χωρίων καταγόμενοι, ὑποφέρουν ποικιλοτρόπως. Πολλάκις διαμένουν εἰς ἀνθυγιεινά δωμάτια καί στεροῦνται τῆς ἀπαραιτήτου τροφῆς καί θερμάνσεως ἐν καιρῷ χειμῶνος. Ἐχομεν περιπτώσεις μαθητῶν οἱ ὅποιοι ἐλιποθύμησαν ἐν ὥρᾳ μαθήματος, διότι ὑπεσιτίζοντο. Ἐκτός ὅμως αὐτῶν τῶν κινδύνων ὑπάρχουν καί κίνδυνοι ἠθικοί. Πολλά παιδάκια ἔρχονται ἀπό τά Χωρία των μέ καλᾶς διαθέσεις, μέ ἀγνότητα καί καθαρότητα καί μέ τόν σκοπόν νά γίνουν χρήσιμοι εἰς ἑαυτούς, εἰς τήν οἰκογένειά των καί εἰς τήν Κοινωνίαν καί κινδυνεύουν νά φθαροῦν καί νά διαφθαροῦν.

Ἀπέναντι αὐτῶν τῶν μαθητῶν ἡμεῖς οἱ μεγαλύτεροι κατά τήν ἡλικίαν ἔχομεν ὑποχρεώσεις. Ἐχομεν καθῆκον νά τοὺς βοηθήσωμεν, καί νά τοὺς προστατεύσωμεν».

Ἀκριβῶς πρός τόν σκοπόν αὐτόν ἡ Ἱερά Μητρόπολις ἐθεμελίωσε, πρό ἐτῶν ἐν τῇ ἔδρᾳ αὐτῆς Οἰκοτροφεῖον, εἰς τό ὅποιον θά διαιτῶνται δωρεάν ἄποροι μαθηταί, ἄριστοι εἰς τό ἥθος καί ἐπιμελεῖς εἰς τά μαθήματα.

Ἐπιθυμοῦμεν σφόδρα νά καταστήσωμεν τό Οἰκοτροφεῖον κυψέλην πνευματικήν, φυτώριον Ἐκκλησιαστικόν καί Ἐθνικόν, ἀνθόκηπον πνευματικόν. Ἀπό αὐτό ἀναμένομεν νά ἐκπηδήσουν οἱ αὐριανοί ἡγέτες τά αὐριανὰ κοινωνικά στελέχη.

Καί στήν συνέχεια γράφει ἕνα πολύ ὠραῖο:

«Δέν εἶναι δύσκολον, οὔτε ἀπίθανον, οὔτε πρωτοφανές ἐν περιφρονημένον παιδάκι, εἷς μαθητής Γυμνασίου, ὁ ὅποιος σήμερον τρέμει ὡς σπυργίτης, αὖριον ν' ἀποβῇ μεγάλη Ἐκκλησιαστική Προσωπικότης, Ἐθνικός ἥρως καί Κυβερνήτης τῆς Πατρίδος καί νά προσφέρῃ τοιαύτας ὑπηρεσίας ὥστε θά ἤξιζε καί μόνον χάριν αὐτοῦ νά ἰδρυθῇ Οἰκοτροφεῖον».

Ἐπίσης, φρόντισε καί γιά Γηροκομεῖο καί μάλιστα μέσα σέ μιά Ἱερά Μονή. Καί ἐδῶ ἀκριβῶς βλέπουμε τήν θεολογία του, διότι δέν ἀπέβλεπε ἀπλῶς στό νά βάλῃ ἕναν ἡλικιωμένο μέσα σέ ἕνα Γηροκομεῖο, ἔτσι ὅπως βάζουμε κάποια πράγματα στοιβαγμένα σέ μιά ἀποθήκη, ἀλλά τό ἔθετε σέ θεολογική βάση. Γράφει:

«Ἐχει διαπιστωθῆ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν δέν δίδεται ἡ δέουσα σημασία καί δέν ἀποδίδεται ὁ προσήκων σεβασμός πρός τούς Γέροντας. Πολλά τέκνα θεωροῦν τούς Γέροντας Γονεῖς των βάρος δυσβάστακτον καί δέν θέλουν νά ζοῦν μέ αὐτούς εἰς τήν αὐτήν στέγην. Γέροντες Γονεῖς πίνουν ἐγκαταλελειμμένοι τό ποτήριον τῆς ζωῆς. Τέκνα ἔχουν καί δέν ἔχουν. Νέοι πολλοί ὑπάρχουν καί δι' αὐτούς δέν ὑπάρχουν. Βαρύς ὁ πόνος τῆς ἐγκαταλείψεως καί μάλιστα εἰς τήν γεροντικήν ἡλικίαν.

Ἀπέναντι αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τήν δύσιν τῆς ἐπιγείου ζωῆς, οἱ νεώτεροι ἔχομεν καθήκοντα. Αὐτοί εἶναι Γονεῖς μας. Εἶναι εὐεργέται μᾶς. Ὁ Ἅγιος Θεός παραγγέλλει: “ἀπό προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ καί τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου” (Λευϊτικόν ιθ',37). Ἐχομεν ὑποχρέωσιν στοιχειώδη νά περιθάλλωμεν τούς Γέροντας καί νά ἀπαλύνωμεν τόν πόνο αὐτῶν.

Αὐτό τό καθήκον τῆς περιθάψεως τῶν ἀπροστατεῦτων Γερόντων ἐδημιούργησε τά κατά τόπους Γηροκομεῖα. Δυστυχῶς εἰς ὁλόκληρον τήν Μητροπολιτικήν Περιφέρειαν ἡμῶν δέν ὑπάρχει Γηροκομεῖον, τό ὁποῖον εἶναι τόσον ἀπαραίτητον».

Καί συνεχίζει παρακάτω:

«Ὅραματιζόμεθα νά κατασκευασθῇ εἰς τό ἥσυχον περιβάλλον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἕν λιμάνι διά τούς κουρασμένους γέροντας. Ἐκεῖ θά ἀναπαύωνται ἐκ τῶν κόπων τῆς ζωῆς. Θά εὐρίσκουν τά ἀπαραίτητα πρός ἄνετον συντήρησίν των. Ἐκεῖ –προσέξτε το– τῇ φροντίδι τῶν εὐλαβῶν μοναχῶν, θά λαμβάνουν τό εἰσιτήριο διά τήν αἰωνιότητα. Θά φεύγουν ἐντεῦθεν ἐν Μετανοίᾳ καί ἐξομολογήσει, ἐφωδιασμένοι μέ τό Φάρμακον τῆς Ἀθανασίας».

Καί καταλήγει:

«Οἱ Γέροντες εἶναι συμπαθεῖς. Οἱ Γέροντες εἶναι ἄξιοι σεβασμοῦ καί εὐγνωμοσύνης. Μή λησμονῶμεν τούς Γέροντας. Μή λησμονῶμεν, ὅτι, ἂν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ, θά γηράσωμεν καί ἡμεῖς. Ὁ Σοφός Σειράχ συμβουλεύει “μή ἀτιμάσῃς ἄνθρωπον ἐν γήρᾳ αὐτοῦ καί γάρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν” (Σειράχ 8, 6).

Ἐπίσης, ἵδρυσε Κατασκηνώσεις, πήγαινε στίς Κατασκηνώσεις καί μιλοῦσε μέ τά παιδιά, μιλοῦσε μέ τό γέλιο, μέ τό ἄστεϊο, μέ τά ὠραῖα ἀνέκδοτα τά πετυχημένα,

τήν

Νά

τελειώσω λέγοντας ότι σᾶς μίλησα γιά πράγματα πού εἶδα καί ἄκουσα, δέν σᾶς μίλησα γιά πράγματα πού διάβασα ἢ πληροφορήθηκα ἀπό ἄλλους. Ἰσχύει ἀναλογικά αὐτό πού ἔλεγε ὁ ἅγιος Εὐαγγελιστής Ἰωάννης: «Ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καί αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περί τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν» (Ἰωάν. α΄, 1)

Ρωτήθηκε κάποιος γιά τό «ποιός εἶναι καλός μοναχός» καί ἀπάντησε: «Ἐγώ δέν εἶμαι καλός μοναχός, ἀλλά γνώρισα καλούς μοναχούς». Κατά τόν ἴδιο τρόπο, ὅταν μέ ρώτησε κάποιος γιά τό «ποιός εἶναι καλός Ἐπίσκοπος», τοῦ ἀπάντησα ὅτι «Δέν εἶμαι καλός Ἐπίσκοπος, ἀλλά γνώρισα ἕνα καλόν Ἐπίσκοπο, ἕναν ἅγιο Ἐπίσκοπο, τόν ἅγιο Καλλίνικο, τόν Γέροντά μου».

Ὁ ἅγιος Καλλίνικος ἦταν ὄντως φιλόανθρωπος καί ἐλεήμων, γι' αὐτό καί ὁ Φιλόανθρωπος καί Ἐλεήμων Θεός τόν ἐλέησε. Ὁ ἴδιος στήν διαθήκη του, ἀφοῦ ὑπαγόρευσε τί ἔπρεπε νά πῇ, στό τέλος κατέληξε: «Τό ἔλεος τοῦ Κυρίου ἄς μέ συνοδεύσῃ κατὰ τήν ἐκ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου ἐκδημίαν μου».

Καί γι' αὐτό ὁ Φιλόανθρωπος καί Ἐλεήμων Θεός τόν ἐλέησε πλούσια καί τέθηκε στό ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ὁ πρῶτος ἅγιος Ἐπίσκοπος ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τά τελευταῖα 200-300 χρόνια. Καί μακάρι νά συνεχίσουν, καί ὑπάρχουν

καί ἄλλοι ἅγιοι Ἐπίσκοποι, ὥστε νά ποιμαίνουν τόν λαό τοῦ Θεοῦ καί νά τόν ὀδηγοῦν εἰς νομάς σωτηρίους.

Θέλω νά σᾶς εὐχαριστήσω θερμά γιατί εἴχατε αὐτήν τήν καλοσύνη νά μέ ἀκούσετε καί πρέπει νά πῶ ὅτι παρατηροῦσα καί ἔβλεπα ὅτι μέ παρακολουθούσατε μέ κομμένη τήν ἀναπνοή. Δέν ὀφείλεται στόν δικό μου λόγο, ἀλλά στό ὅτι ὁμίλησα γιά ἕναν ἅγιο Ἐπίσκοπο, τόν ἅγιο Καλλίνικο. Γι' αὐτό παρακαλῶ τόν ἅγιο Καλλίνικο, διά πρεσβειῶν καί τοῦ δικοῦ σας Ἐπισκόπου, πού ἔχει τό ὄνομα τοῦ ἁγίου Καλλινίκου, νά πρεσβεύη γιά ἐσᾶς, γιά ὅλους μας.

Ὅταν ἐκεῖνος τελείωνε κάθε θεία Λειτουργία καί ἦταν χαρούμενος, στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ἔλεγε: *«Γιά τήν χαρά πού μοῦ δώσατε σᾶς εὐλογῶ μέ τά δύο μου τά χέρια. Νά ἔχετε τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ καί τοῦ Ἰακώβ τά ἀγαθά»*. Αὐτό σᾶς εὐχομαι κι ἐγώ μέ ὅλη μου τήν ψυχή.